Kirjallinen kysymys KK 283/2022 vp

Kimmo Kiljunen sd

Kirjallinen kysymys työeläkeindeksin ylimääräisestä, aikaistetusta tarkistuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus esitti toukokuussa lähes kaikkien kansaneläkeindeksiin sidottujen etuuksien aikaistettua korottamista loppuvuodelle 2022 (HE 75/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin sidottujen etuuksien ylimääräisestä indeksitarkistuksesta vuonna 2022). Tämä onkin elinkustannusten, varsinkin ruoan ja energian hintojen, tuntuvasti noustessa pientä kansaneläkettä saaville eläkeläisille erittäin tarpeellinen ja oikea-aikainen toimenpide. Yksittäisiä etuuksia korotetaan noin 3,5 prosenttia siten, että esimerkiksi täysi takuueläke nousee noin 30 euroa ja kansaneläke noin 24 euroa kuukaudessa.

Eriarvoisuuden ja köyhyyden vähentäminen lukeutuu pääministeri Marinin hallituksen pääasiallisiin tavoitteisiin ja on inhimillisesti erittäin kannatettavaa. Kaikkein pienituloisimpien eläkeläisten talousahdingon helpottaminen on olennaista köyhyyden minimoimisessa. Samalla on kuitenkin huomattava, että suomalaisten ensisijainen vanhuuseläke ei ole kansaneläke eikä takuueläke. Täyttä kansaneläkettä, ja myös takuueläkettä, saavista 70 prosenttia on työkyvyttömyyseläkkeellä olevia työikäisiä ihmisiä.

Valtaosa eli 98 prosenttia yli 65-vuotiaista eläkkeellä olevista saa työeläkettä. Olisikin perusteltua vakavasti pohtia sitä, että myös näille vain työeläkettä saaville vanhuuseläkeläisille kohdennettaisiin tänä vuonna aikaistettu indeksitarkistus eikä vasta seuraavan kerran tammikuussa 2023 vuosittaisen aikataulun mukaisesti. Työeläkeindeksin tarkistamiseen kaksi kertaa vuodessa ei liene hallinnollisia esteitä, kun käytäntöä on jo aikaisemmin sovellettu korkean inflaation vuosina 1977—1984.

Huomionarvoista kaikkien eläkeläisten toimeentulon turvaamisessa on se, että perusturva on ollut Suomessa jo vuosikausia riittämättömällä tasolla eikä ansiosidonnaisen työeläkkeen tasoakaan ole pystytty ylläpitämään indeksin vuositarkistuksista huolimatta. Mediaanituloon suhteutettuna eläkeläisten elintaso on näin ollen koko ajan laskenut iän karttuessa. Kun inflaatio on viime vuodesta selvästi kiihtynyt ja vaikuttaa edelleen kiihtyvän, olisi asianmukaista tehdä myös työeläkeindeksin aikaistettu korotus 1.8.2022 lähtien, kuten tehdään kansaneläkeindeksiin sidottuihin etuuksiin. Vanhuuseläkkeen taso on eläkeläisille yhtä olennainen kysymys kuin palkansaajille palkkataso.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 283/2022 vp

Aikooko ministeri ryhtyä toimenpiteisiin työeläkeindeksin ylimääräisen, aikaistetun tarkistuksen toteuttamiseksi samoin kuin hallitus on esittänyt kansaneläkeindeksiin sidottujen etuuksien ylimääräistä indeksitarkistusta vuonna 2022?

Helsingissä 1.6.2022

Kimmo Kiljunen sd